

110

Kossuth Lajos

“Nem vagyok barátja annak, hogy a politikai jogok valláshoz köttessenek”

1847. december 11

Felszólalása az országgyűlésben (Pozsony) a honosítási törvényjavaslat vitájában

Ú j a b b k i a d á s o k :

Zeller Árpád, *A magyar egyházpolitika, I: 1847–1871* (Budapest: Boruth E. könyvnyomdája, 1894), pp. 10–11

Barta István, szerk., *Kossuth Lajos összes munkái, XI: Kossuth Lajos 1848/49-ben, I: Kossuth Lajos az utolsó rendi országgyűlésen, 1847/48* (Budapest: Magyar Történelmi Társulat – Akadémiai Kiadó, 1951), pp. 381–385; a szemelvény: p. 383

(...) Bevett vagy be nem vett valláshoz tartozás Magyarországon némi jogok gyakorlására különbséget tehet ugyan, és teszen is, de hogy valamely jog Magyarországon gyakoroltathassék, erre nézve nem tehet különbséget. – Zsidók kereskedést űzhetnek, gyárakat alakíthatnak, mesterségeket folytathatnak. – Habár nem vagyok barátja annak, hogy a politikai jogok valláshoz köttessenek, hogy attól legyenek föltételezve, melyik templomban imádja valaki a mindenség istenét, mégis ám álljanak fel efféle megszorítások némi specialitásokra, de vannak általános jogok, melyeknek gyakorolhatása nem lehet feltételezve a bevett vallásoktól. Véleményem szerint tehát meghatározhatja ugyan a törvény, hogy csak a törvényes valláshoz tartozók gyakorolhassanak némi speciális jogokat, de általában azon eszmére nézve, hogy valaki magyar lehessen, a törvényes valláshoz tartozást azért sem lehet kívánni, mert adtak a törvények jogokat a be nem vett valláshoz tartozóknak is. Midőn alkalmat veszek itten kijelenteni, hogy általában véve a politikai jogoknak gyakorolhatását vallástól föltételezni nem akarom, megvallom, hogy különösen a zsidó vallást követő hazai lakosokra nézve sajnálom, hogy a közvélemény legujabb időben olyan irányt vett, miszerint az e vallást követő népfaj számos sőpredékének vétke miatt a méltányosság megtagadtatik azoktól is, kik ezen ellenszenvre nem érdemesek, és ez ellenszenv annyira vitetik, hogy p. o. Pesten Kunewalder¹ méltatlannak találta politikai jogokra csak azért, mert Máramarosban vagy Pozsonyban sőpredék zsidótömeg van. Egyhamar nem fogjuk megóvni a hazát ezen sőpredék-nép bűneitől, de ennek súlyát nem akarom éreztetni azon műveltebbekkel, kik között és mi köztünk más különbséget nem ismerek, mint hogy más templomban imádjuk a mindenhatót.

(...)

Kossuth L. Figyelmezteti a rendeket, hogy a külföldi zsidókról (...) külön törvény fog rendelkezni; ő ezeknek beköltözését annak idejében ellenezni fogja, de a már hazánkban levőkről, kik jogok élvezésére műveltségök s jellemök által képesítve vannak, gondoskodást kíván. (...)

¹ Kunewalder Jónás.